

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta - Katedra psychologie

Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce:

Doba latence pro první výskyt delikventního chování u pacientů v ochranném léčení sexuologickém v závislosti na diagnóze a míře rizikivosti

Autorka: Mgr. Tereza Kuncová

Školitel: Mgr. Kateřina Klapilová, Ph.D.

PŘÍNOSNOST tématu lze spatřovat ve výběru tématu i ve volbě kvalitativní metodiky pro zodpovězení výzkumných otázek, tato metodologie není v dané oblasti běžná a je velmi potřebná, neboť poskytuje vhled do subjektivního vnímání problematiky z pohledu pacienta. Téma je zajímavé jak z výzkumného hlediska, tak z hlediska možného potenciálu pro použití v terapii nebo nastavení preventivních systémových opatření. Dalším přínosem je použití standardizované metodiky risk-assessmentu, která je v zahraničních systémech péče o delikventní parafilní osoby i ve výzkumných studiích široce rozšířena a používá se k standardizovanému hodnocení rizikových a protektivních faktorů sexuální delikvence (zde STABLE 2007/STATIC 99R/ACCUTE 2007). Tyto nástroje a výhody jejich použití jsou navíc velmi dobře a detailně popsány v teoretické části a poskytují tak českým odborníkům vhled do této problematiky. Za přínosné považují rovněž teoretické pasáže týkající se srovnání diagnostických manuálů DSM V/MKN 10 a MKN 11.

CÍLEM PRÁCE: Diplomová práce se zabývala tématem doby latence od vnitřního coming-outu po první spáchaný sexuální delikt u osob s parafilii, které si procházejí ochrannou léčbou sexuologickou. Cílem práce byla kvalitativní analýza rozhovorů vedených s osobami s různými, předem definovanými typy parafilii, které byly zaměřeny na proces coming-outu a exploraci doby od uvědomění si své preference do spáchaní 1. problematického sexuálního chování či deliktu, včetně identifikace spouštěčů a bariér pro výskyt prvního delikventního chování.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE předložená práce splňuje všechny formální požadavky, je velmi přehledně strukturována, všechny předepsané části jsou zpracovány v souladu s tím, co se od jejich obsahu v rámci vědecké publikace očekává. Styl psaní odpovídá vědecké práci. V celé práci se vyskytuje střední množství formálních chyb např. ve formátu citací, množství překlepů a chybějící zdroje v seznamu literatury. Dále doporučuji používat termín skór místo skóre. Naopak oceňuji přehledné zpracování výsledků pomocí srozumitelných tabulek.

V diskusi i v teoretické části by bylo možno posílit části zabývající se etiologiemi parafilii a zejména rolí kognitivních distorsí a jejich souvislosti se spuštěním delikventního chování. Tyto části by se pak daly více využít v rámci diskuse. Uvítala bych také srovnání identifikovaných spouštěčů a bariér a

EMPIRICKÁ ČÁST PRÁCE je zpracovaná kvalitativní metodologií a naplnila cíle práce. Výsledky jsou uváděny přehledně a autorka prokázala schopnosti provádět polostrukturovaná interview s respondenty z velmi obtížné cílové skupiny. Prokázala rovněž citlivou práci s daty v rámci zvolené kvalitativní metody. Vzhledem k tomu, že se jednalo o soubor z klinické populace, bylo velmi náročné získat pro výzkum dostatečný počet participantů, je však třeba říci, že pro kvalitativní formu výzkumu a vzhledem ke zvoleným otázkám se jednalo o počet dostatečný.

Práce přináší několik velmi zajímavých zjištění např. to, že se všichni dotázaní pacienti jmenovali právě svěření se někomu blízkému a nikoliv odborníkovi. Cílení intervencí na osoby blízké a posilování jejich kompetencí by mohlo být jednou z funkčních strategií posilování prevence v této oblasti. Zajímavé jsou i další zjištění – např. potvrzení výrazně delší doby latence ou pedohebefilních osob, komplikovanější vybavování si bariér než spouštěčů, poruchy navazování partnerských vztahů u osob s aktivními parafiliemi. Tyto výsledky mají praktický potenciál a lze na nich stavět další terapeutické postupy a detailnější výzkum v dané oblasti.

CELKOVĚ lze konstatovat, že autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, orientaci v metodologii i schopnost zpracování odborného textu. Prokázala schopnost provést samostatně empirický výzkum, stanovit výzkumné otázky a jeho výsledky přehledně zpracovat a interpretovat.

Předloženou práci HODNOTÍM ZNÁMKOU VÝBORNĚ a DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.

Praha, 23.05.2024

Mgr. Kateřina Klapilová, PhD. (ECPS)